

ПРАВОСЛАВЕН ХРИСТИЯНИН

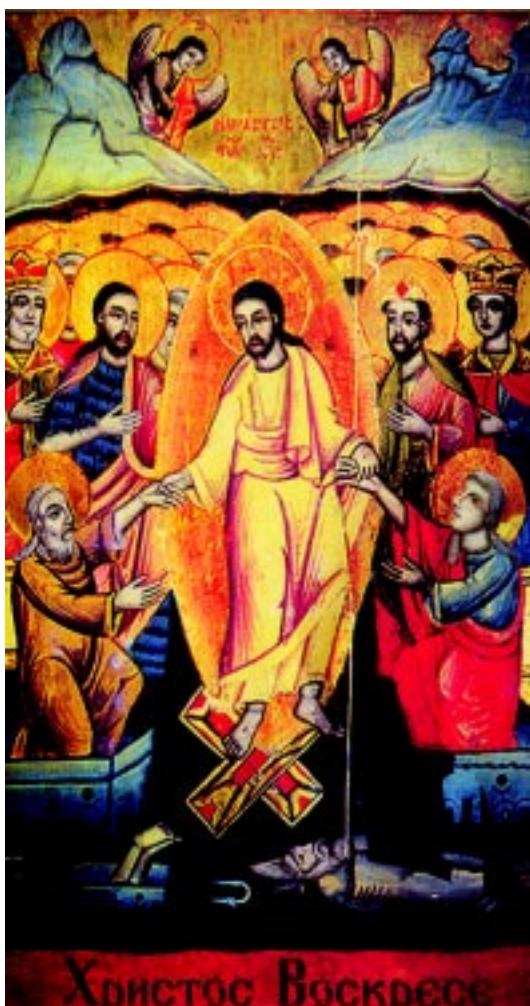
ВЕСТНИК ЗА ДУХОВНА ПРОСВЕТА
ИЗДАНИЕ НА СЛИВЕНСКА МИТРОПОЛИЯ

Брой 4-5
Април, май 2009, год. XVIII

ВЕЛИКДЕНСКО ПОСЛАНИЕ

ДО БОГОЛЮБИВИТЕ ПАСТИРИ, ВСЕЧЕСТНИТЕ МОНАСИ И
МОНАХИНИ И ДО ВСИЧКИ ПРАВОСЛАВНИ ХРИСТИЯНИ
ОТ СЛИВЕНСКА ЕПАРХИЯ

*Тоя ден е Господ сътворил: да се
зарадваме и да се развеселим в него
/Псл. 117:24/*

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Радостен е този ден, защото Господ го е сътворил. Този празник е величествен, защото е празник на празниците! Тази победа е велика, понеже е победа над греха, проклятието и смъртта.

"Да се веселят небесата, да тържествува земята, и да кажат между народа: Господ царува!" /1 Парал. 16:31/. Господ царува, защото е всесилен! Господ царува, защото е непобедим! Господ царува, защото е многомилостив! Господ царува, защото възкръсна от мъртвите и за умрелите стана начатък /1 Кор. 15:20/.

Затова Православната църква тържествено възпява Пасхата - Пасха свещена и нова, свята и тайнствена, всечестна и непорочна, Пасха велика за верните, защото ги освещава и отваря райските врати /църк. песен/.

Какво величие, каква утеша, каква надежда ни дарява Господ в този прес-

ветъл ден!

Величие необикновено. Утеша небесна. Надежда вечна.

Ние многократно пеем тропаря на Пасхата: "Христос възкръсна от мъртвите, като със смърт смъртта победи и на тия, които са в гробовете, живот подари."

Мисълта за вечния живот поражда в искрено вярващите желания за добро, копнеж за правда, стремеж за светлина, сила за търпение, жажда за мъдрост.

Вярата във вечния живот обновява човека и го прави ново творение, отдалечава го от всяка омраза и завист, от всяка неправда и тъжа. Грешът е единствена сила, която по думите на блажени Теофилакт "състарява и разлага човека. И ние, създадените от Него по Негов образ, трябва да отсичаме от себе си всяко греховно разложение и стареене." "Само животът в добродетел подмладява навеки; макар видимо да стареем, духовно разцъфваме" /преп. Иустин Поповимч/.

Ако за един насищането е важно, за други сребролюбието е самоцел, за трети отмъщението е удовлетворение, а за четвърти гордостта е слава, възможно ли е тогава божествено да се веселят и духовно да празнуват? Не, това е невъзможно.

Ето как ни поучава св. Филарет Митрополит Московски: "Само този изпитва пълната и неразделна радост на Христовото Възкресение, който сам е възкръснал вътрешно заедно с Христа и има надеждата да възкръсне тържествено в определения от Бога ден. А такава надежда има само онзи, който участва в кръста, страданията и смъртта на Христа... Ако в празничната радост забравим за кръста и смъртта на Христа, които ни призовават да разпънем пътта със страстите и похотите, то има опасност започнатото духовно да завърши пътски и празнуващите по този начин Възкресението на Христа да се превърнат в Негови повторни разпинатели."

И тъй, след ангелите ние встъпихме в празнуването на Христовото Възкресение. С патриарсите, пророците и праведниците образно се съединихме в това тържество. Като че ли в рая и на небето бяхме въведени в храма, за да празнуваме там. Помислете си тогава, какво би трябвало да бъде нашето празнуване! То трябва да бъде подобно на ангелското, достойно за общуване с небесната Църква на патриарсите, пророците и останалите светии, достойно за рая и за небето. Не мислете, че това изискване е твърде високо и неизпълнимо за нашата немощ. Който празнува с чисто сърце, той празнува с ангелите. Който празнува с любов към Бога и към Възкръсналия Христос и с дух на братолюбие към близните, той празнува в общение с небесната Църква. Небето не е нещо друго, а Божествена любов и ако този, "който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога" /1 Ин. 4:16/, то такъв човек естествено пребъдва не по-ниско от рая и от небето.

Твоето Възкресение, Христе Спасителю, ангелите възпяват на небесата, и нас на земята удостой с чисто сърце да Те славим /църк. песен/.

В днешния пресветъл ден на Възкресението, Светата Църква приканва своите верни чеда да забравят трудностите и несгодите в живота, а да издигнат надежден поглед към Възкръсналия от мъртвите Господ Иисус Христос, да Го възвхават и умоляват, за да преминем земното си поприще с достойнство и упование за наследяване на вечния живот!

Сърдечно поздравявам всички духовни чеда в Сливенска епархия и моля Възкръсналия Христос да ни благослови, очисти, просвети и освети, за да бъдем синове и дъщери на светлината и на деня. Амин.

Пасха Христова
2009 г.

+ Архимандрит
Архимандрит
Архимандрит

ПОКЛОНИЦИ НА ЖИВОТА ИЛИ ПОКЛОНИЦИ НА СМЪРТТА?

И ако за Христа се проповядва, че е възкръснал от мъртвите, то как някои помежду вас казват, че нямало възкресение на мъртви?

(1 Кор. 15:12)

Братя и сестри,

Този въпрос свети апостол Павел задал на коринтяните, защото някои между тях се съмнявали в Христовото Възкресение и в бъдещото всеобщо възкресение на мъртвите. Те не вярвали също така, че има задгробен живот и не почитали неделата като ден на Христовото Възкресение, а или считали всички дни за еднакви, или вместо в неделя празнували в събота.

Това, разбира се, са "надути празни думи" (2 Петър 2:18) на "подигравачи... които се пъчат (от единството на вярата), те са душевни - и нямат дух" (Иуда 1:18-19). Тях дори неразумната и безсловесна природа ги изобличава! Само помислете: колко тъжно, колко неугледно изглеждаха храстите и дърветата през зимата - като огромни черни скелети, заплали мъртъв сън... А сега, през пролетта, те се събудиха, сякаш възкръснали от мъртвите, покриха се с изящни снежнобели и пъстри цветове. Птиците пеят, кипи живот. Семената в земята, по-многобройни от морския пясък, хвърлени през есента мъртви и сякаш напълно изгнили и разпути в пръстта, сега покълват, излизат на светло и бързат да пораснат и да дадат своя плод. Прав е апостолът, като така се обръща към невярващите във възкресението: **Безумецо, това, що ти сееш, няма да оживее, ако не умре** (1 Кор. 15:36). И възкръсналият Христос говори: **Ис-**

тина, истина ви казвам: ако житното зърно, паднало в земята, не умре, остава си само; ако ли умре, принася много плод (Иоан 12:24).

Отричането на възкресението е равносилно на отричането на Бога. Невярването в задгробния живот е равно на вечна погибел. Ето защо лукавият воюва с такава огромна мощ срещу възкръсналия Христос, срещу вярата във възкресението от мъртвите. Но тази негова борба е обречена на неуспех, защото животът е по-мощен от смъртта и вярата е по-силна от неверието.

Ето един пример. В първите години след борбата за живот и смърт срещу Православната вяра и Църква. Болшевиките ги дразнел фактът, че на празниците, и особено на Великден, в храмовете се стичали реки от богомолци. И те разгърнали широкомащабна акция по "ограмотяване" на народа в атеизъм. По всички градове и села се изнасяли антирелигиозни сказки и хората били задължавани да ги посещават и да ги слушат.

На една такава сказка няколко дни след Великден в едно село говорил прочут многоучен безбожник. Салонът бил пълен с народ. Ораторът витийствал повече от час. Простиите руски мужици слушали високопарните думи, в мнозина вече се прокрадвало съмнението, някои шумно аплодирали оратора. Накрая дали думата на необразования но умен музик Миколенка, църковен псалт, за да се види дали ще има какво да възрази на блестящата реч на агитатора. Под съчувстващите по-

Възкръсналият Иисус Христос се явява на учениците си

гледи на съселяните си Миколенка излязъл от пред и казал само две думи - високо, радостно и тържествуващо: "Христос воскресе!"

"Воистинну Христос воскресе!" - гръмко отговорили всички и салонът се разтърсил от силния вик. Ораторът-безбожник и неговата свита сконфузено се заизнлизали навън. Простиатият мужик Миколенка победил прочутия атеистически пропагандатор с две думи.

Да, жалки са безбожниците в своето неверие, но още по-жалки от тях са людете, които твърдят, че вярват в Бога и Христа, а също отричат възкресението, душата и задгробния живот. Такива са дъновистите, които са заменили възкресението с някакво прераждане; такива са адвентистите (съботяните) и иеховистите, които отхвърлят задгробния живот на душата и по подобие на Христовите разпинатели - юдеите, почитат не неделата, а съботата. Но нали Христос в събота беше още в гроба и тогава празнуваха садукеите, книжниците и фарисеите - празнуваха с не-

чиста радост, че са убили Господа, а Иисусовите ученици скърбяха... Ние ученици Христови ли сме или Негови врагове? Не, ние сме православни християни и като Христови ученици почитаме неделата - деня на славното Христово Възкресение!

Братя и сестри,

Като се обръща в писмо към своята умираща сестра, светител Теофан Затворник пише: "Ти няма да умреш. Тялото ти ще умре, а ти ще преминеш в другия свят жива, помнеша себе си и ще имаш познание за целия заобикалящ свят."

Благодарим Ти, възкръснал Христе, че си ни направил поклонници не на смъртта, а на Живота, Който Жivot си Ти, Иисусе, Боже наш!

Благодарим Ти, Господи, че си ни превърнал от роби на тленнието в синове на нетленнето!

Слава на Твоето Възкресение!
ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

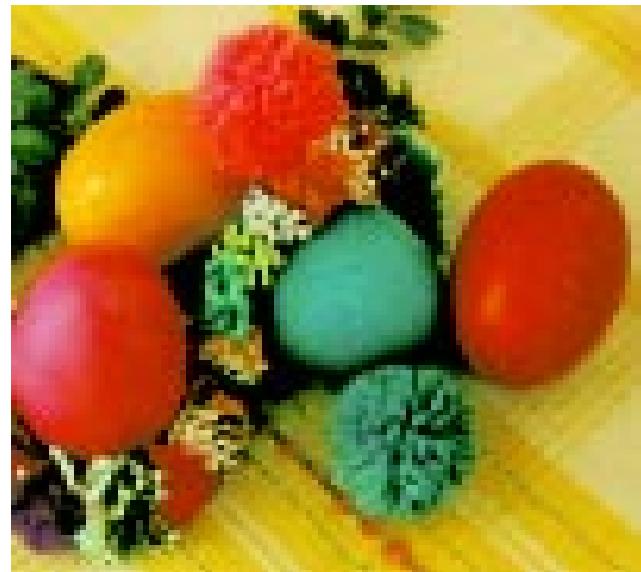
ВЕЛИКДЕНСКО ЯЙЧИЦЕ

Чук, чук, яйчице,
със златно сърчице.
С нова шареничка дрешка
носиш радостта човешка.

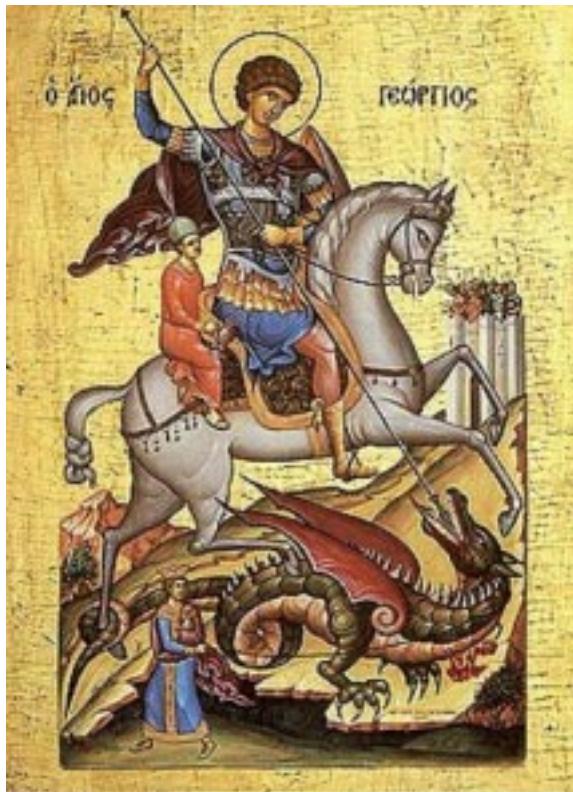
Щом те зърна, яйчице,
грейва майто лицице.
Ти душата озаряваш
и утеша и даряваш.

Чук, чук, яйчице,
пей ти сърчице:
- Истина, Христос воскресе
и спасение донесе!

Веско ПЕТРОВ

Св. вмчк Георги Победоносец */6 май/*

Св. Кирил и Методий */11 май/*

ХРИСТОС ИДЕ! ОСАНА!

*Благословен Идещият в име Господне...
(Иоан 12:13)*

Честит празник, честито Върбно Възкресение, братя и сестри!

Нешо странно, нещо ужасно забелязва внимателният взор на христианина, когато чете евангелската история на Входа Господен в Иерусалим. Многохилядната тълпа, посрещаща Царя на славата Христос Господ, ликува, радва се, смее се, а Христос горко плаче (Лука 19:41). И обратно - много пъти, когато Спасителят се е радвал заради изцерението на излекуваните от Него телесни или духовни страдалци, юдеите скърбели. Откъде идват тези аномалии? От неразбирането на смисъла и значението на Христовото идване на земята.

Ето, сега Христос идва в Иерусалим, за да се качи на Кръстния трон и да извърши делото на нашето спасение, а юдеите са му приготвили земен царски трон. Ала Небесният Цар им казва: **От човеци слава не приемам** (Иоан 5:41).

Христос идва да поведе Своя народ на решително сражение срещу неговите грехове и страсти, а Старият Израил Го кани на въстание срещу Рим и неговия император. Господ, напротив, настоятелно наставлява: **Отдайте, прочее, кесаревото ке-**

сарю, а Божието Богу (Мат. 22:21).

Христос встъпва в Иерусалим, за да срази царя на злото - Велиара (2 Кор. 6:15), а юдеите искат от Него да се изправи срещу царя на Рим. И Господ пак възразява: не вие ли същите само след пет дни ще кажете: **Ние нямаме друг цар, освен кесаря** (Иоан 19:15)?

Христос идва, за да заведе юдеите в Своето вечно Царство на Небесата, а те крещят и настояват Той да свали Небесното Си Царство на земята. Господ отговаря: **Моето царство не е от тоя свят** (Иоан 18:36).

Днес светът повтаря грешката на Стариия Израил. Онова, което единствено го вълнува, са хлябът, зрелищата, пътските наслади... И от Израил Божият народ се е превърнал във Вавилон - **жилище на бесове и свърталище на всяка към нечист дух** (Откр. 18:2). Йеромонах Серафим (Роуз) (†1982), този велик подвижник и пророк на съвремието ни, не без основание казва: "Жivotът днес е станал ненормален... На всеки православен христианин, който си дава сметка какво става наоколо, е ясно, че светът се приближава към своя край. Знаменията на времето са така очевидни, че би могло да се каже: светът стремително се руши. Кои са тези знамения? - Ненормалността на света. Никога такива наудничави и неестествени постъпки и прояви

не са били приемани като нещо естествено така, както в наши дни. Само погледнете заобикалящия ни свят: какво пишат по вестниците, какви филми показват, какво изпъзват по телевизията, какво хората считат за интересно и развлекателно, на какво се смеят - всичко това е съвсем извратено..."

Като други знамения на това предантихристово време отецът посочва боевете и вестите за войни (Мат. 24:6), повсеместните природни бедствия (Мат. 24:7), нарастващата централизация на информацията и на контрола над всеки отделен човек (глобализацията)... И с беспокойство заключава: "Вече е по-късно, отколкото ви се струва, затова бързайте да вършите Божието дело."

Да, Христос идва пак на земята и това е Неговото Второ пришествие, ала кога доиде Син Човечески втори път, ще намери ли вяра? (Лука 18:8).

Ще дойде Той в света със сила и слава голяма (Марк 13:26), но преди това ще направи Своя Вход Господен в духовния Иерусалим на всяко човешко сърце. И от нас самите зависи как ще Го посрещнем - дали като иерусалимските деца, които с любов и душевна простота викаха: Осана Сину Давидову! (Мат. 21:15), или като техните бахчи с фалшив възторг и кряськ, преминаващ само за няколко дни, дори часове, в Разпни Го, разпни! (Лука 23:21). Какво сме

Му пригответи ние, жителите на Новия Израил, в сърцата и душите си - кървава Голгота ли или светъл Тавор? Какво държим ние в ръцете си - цветя ли или трънен венец? Какво ще стъкним от върбовите клонки, които след службата ще занесем по домовете си - бич за плещите на Господа ли или мил венец за пречестната Му глава?

Това зависи от нас, от нашата вяра или маловерие, от нашите дела, а най-вече от нашата любов и покаяние. Кое покаяние? Онова, за което говори преп. Исак Сирин: "Молитвите, милостинята, постите, умъртвяването на плътта съставляват само дрешата на християнското покаяние, а ненавистта към греха е неговата същност. Покаянието е война с греха. Който, след като се е покаял, свободно повторно или даже многократно извърши същия грех, постъпва лукаво към Бога."

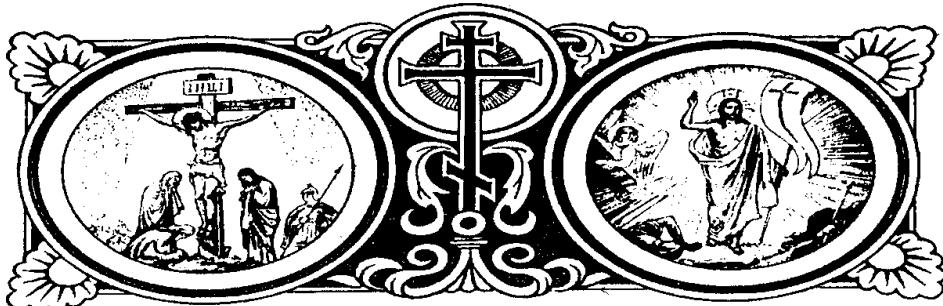
Братя и сестри,

Господ казва: **Ето, ида скоро, и отплатата Ми е с Мене, за да въздам всекому според делата му** (Откр. 22:12). Особено ясно и отчетливо ниечуваме Неговите Божествени стъпки през Страстната седмица, през която възпоменаваме Неговите страдания, кръстна смърт и погребение.

В понеделник, вторник и сряда от тази седмица Църквата пее тропара: "Се Женихъ грядет в полунощи...", чийто превод от църковнославянски гласи: "Ето, Младоженецът (Христос) иде в полунощ, и блажен е той раб, когото намери буден, а недостоен е онзи, когото намери безгрижен..."

На Велики четвъртък Господ идва духом при нас, за да ни напомни как Той от смирение уми ногете на учениците Си, а от любов към тях ги причасти с пречистото Си Тяло и драгоценната Си Кръв - Божествена и Животворяща Трапеза, която милостиво предлага и на нас! На Велики петък Христос идва със Своя пречестен Кръст и ние го целуваме и казваме: "Покланяме се, Христе, на Твоите страдания. Покажи ни и славното Твое Възкресение!" **Да, дойди, Господи Иисусе!** (Откр. 22:20). Амин.

ДА ЗАДЪРЖИШ ХРИСТА ПРИ СЕБЕ СИ

Затова, когато самаряните дойдоха при Него, молиха Го да постои при тях; и Той престоя там два дена (Иоан 4:40)

Христос воскресе!

И гадаринци, и самаряни били много грешни люде. Но първите прогонили Христа, а вторите Го молели да остане при тях...

И гадаринци, и самаряни били люде с болни души. Но първите изпъдили Лекаря, Който можел и искал да ги изцери, а вторите Го молели да остане при тях и да ги излекува.

С най-болна и най-прокажена от греха душа била самарянката, на която Господ успял да извади от пепелта на душата ѝ тленния въглен на Божия образ, да го раздуха с Божествения Си Дух и да разпали в тази застиваща душа огъня на покаянието, на вярата и дори на Божественото познание. Това Спасителят съумял да стори благодарение на всеопрощаващата Си любов към падналия грешник, съчетана със зачитане човешкото достойнство на считаната от людете за най-недостойна.

Поставете се на мястото на тази жена-грешница. Няя я презирали заради пошия ѝ живот дори слугите и робите, а сега един юдеин, един равин и учител беседвал с нея като равен с равен. Тя дошла да си напее вода от Иакововия кладенец по обяд в най-голямата жега, когато няма никой, за да избегне явните хули и оскърбления на своите съграждани, а тоя Пророк Божий не я осъдил, а само милостиво я при-

зовал към изправление на живота ѝ... Не, това не е обикновен равин и учител, това е Ангел в човешка плът, изпратен от небето! Резултатът е поразителен! За един час време жената-блудница осъзнала мерзостта на целия си досегашен живот, дълбоко се разкаяла в сърцето си, повярвала в Христа като в Пророк и Месия, станала благовестник на своите съграждани: **Дойдете** - зове тя към тях - и **вижте един човек, който ми каза всичко, що съм направила: да не би Той да е Христос?** Тогава те излязоха из града и идеха към Него... **И много самаряни от онът град повярваха в Него...** дойдоха при Него, молиха Го да постои при тях; и Той престоя там два дена (Иоан 4:29-30, 39-40).

Ето това е разковничето на успеха, тайната на всяко благодеенствие, ключът на спасението - след като Христос милостиво е посетил, да Го помолиш да остане при тебе!

Ние гадаринци ли сме или добри самаряни? Гоним ли Христа или Го молим да остане при нас - в душите и сърцата ни?

За да ви помогна да си отговорите на тези въпроси, ще представя на вашето внимание **деветте църковни заповеди**. Може би някои от вас за пръв път чуват, че има такива заповеди и че те са девет на брой, но от тяхното изпълнение или неизпълнение зависи какво е нашето лично отношение към Господа.

Първата църковна заповед предписва всеки да се моли на Бога със съкруше-

но сърце и с умиление. Св. Василий Велики съветва: "Поддържай в сърцето си винаги молитвено разположение и така ще се молиш непрекъснато." Не забравяйте, че неделните и празничните богослужения са наш дълг, съгласно 80-ото правило на Шестия Вселенски събор, което отпътва от Причастие тези миряни, които без уважителна причина отсъстват от тях в продължение на три седмици.

Втората църковна заповед задължава всеки християнин да спазва четирите ежегодни поста, както и поста в сряда и петък. Преп. Исаак Сирин казва: "Каквото е огненият пламък на сухите дърва, същото за тялото е пълният стомах."

Третата църковна заповед предписва да се оказва на свещениците необходимата почит като на Божии служители; също и миряните да не осъждат духовниците за техни лични грехове, некасаещи пряко нарушаването на докладите и каноните.

Четвъртата църковна заповед задължава християнина редовно да се изповядва и причаства - най-малко четири пъти годишно.

Петата църковна заповед изисква от нас да пазим твърдо своята Православна вяра непроменена, като основа и задължително условие за нашето спасение. Преп. Серафим Саровски наставлява: "Да възлюбим светата Православна Църква! Всичко, каквото е приела и прегърнала светата Църква, трябва да бъде скъпо за християнина."

Шестата църковна заповед ни задължава да се молим за всички православни християни - живи и покойници, и за обръщане на еретиците към Православната вяра. За покойните се молете така, сякаш вашата собствена душа се намира сред пламъците на ада и всеки миг зове и се надява някой да й помогне.

Седмата църковна заповед задължава да се изпълняват извънредните пости и молитви, назначени от архиерей (или от ено-

рийския свещеник) във връзка с общи нужди и бедствия - например война, наводнения, пожари, епидемии...

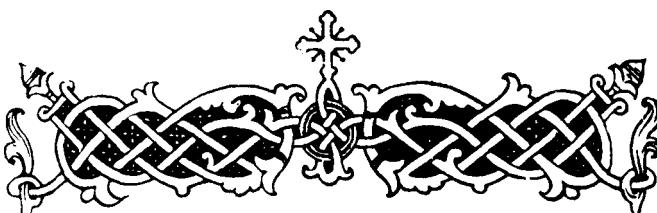
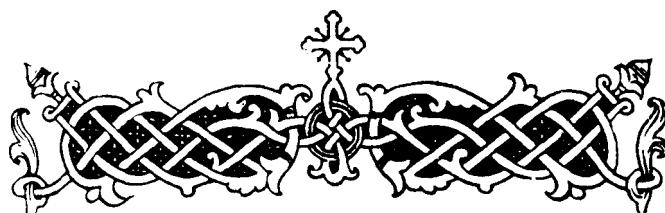
Осмата църковна заповед предписва никой да не присвоява и да не употребява за свои нужди църковно имущество.

Деветата църковна заповед забранява сключването на брак в забранените от Църквата дни и периоди. Забранява на християните да посещават несъвместими с християнския морал игри и зрелища. Задължава ги да странят от всички езически обичаи - например кукерски и нестинарски игри, гадаене, баене и прочие.

Братя и сестри,

Ако сме в нарушение на някоя от тези църковни заповеди, нека се покаем и изправим! Тогава от гадаринци ние отново ще станем самаряни, ще помолим Господа да остане при нас и Той, според великите Си и богати милости, ще остане при нас не два, не двадесет или двеста дни, а цял живот. Ако цял живот се каеш, цял живот Христос ще бъде с нас.

Да подражаваме на живота на самарянката св. Фотина, която заедно със синовете си приела мъченически венец за Господа след обръщането си към Него, и по нейните молитви Бог да ни помилва. Амин.

Търсете и ще намерите, хлопайте - и ще ви се отвори...

/Матей 7:7/

ПИТАЙТЕ - И ЩЕ ВИ СЕ ОТГОВОРИ

- Може ли и миряните (а не само служещите свещенослужители) да се причастват през Светлата седмица?

- Това недоумение възниква вероятно оттам, че през предшестващия я период (Великия пост) от амвона много пъти се подчертава значението на поста и покаянието особено преди причастване. Така и трябва да бъде. Независимо от някои модерни богословски претълкувания, които омаловажават (а понякога дори и отхвърлят!) значението на поста и изповедта преди св. Причастие, този благочестив обичай ние сме приели от св. отци, при това не само от последните векове, а от древност. Още св. Иоан Златоуст отбелязва: "В миналото мнозина пристъпвали към Тайните (т.е. Тялото и Кръвта Христови - б.м.) просто така и както се случи... Светите отци, осъзнавайки вредата, която бива от нерадивото Причащение, събирайки се, определили четиридесетте дни на поста, молитвите, слушането на Писанията и посещенията на църквите, щото в тези дни всички ние, очиствайки се благодарение на старателността и молитвите, и милостините, и на поста, и на всенощните бдения, и на сълзите и изповедта, и всички други добродетели, доколкото е по силите ни, по такъв начин с чиста съвест да пристъпваме към Тайнството." Подобно нещо казва светителят и в проповед за Страстната седмица: "Затова отците продължили попрището на поста, щото да ни дадат още време за покаяние, за да бихме пристъпвали към Тайнството очистени и умити."

Именно на основание на такива и подобни на тях изисквания се поражда недоумението - ако са непременно необходими пост и покаяние, а в Светлата седмица не се пости и дори се забранява колениченето на молитва - заради радостта от Възкресението, то възможно ли е да се причастваме? Ако пък се причаствам без пост и изповед няма ли да съгрешим?

Трябва да кажа, че още като мирянин съм срещал свещеници, които не допускаха енориашите си да се причастват през Светлата седмица тъкмо на основание, че в нея не се пости; дори считаха това за абсурдно и

напълно изключено. Но от друга страна - нали светата Литургия се служи и затова, за да могат християните да се приобщават с Христа, да се освещават чрез Тялото и Кръвта му, да се облагодаряват в най-висша степен? Нали за вярващия причащението е извор на най-дълбока и съкровена духовна радост и наслаждение? Впрочем за това се споменава и в 66-то правило на VI Вселенски събор, където се постановява през Светлата седмица верният "непрестанно да се упражняват в светите църкви в псалми и пения, и песни духовни, ради в съдържащи сълзите и тържествуващи в Христа, и като внимават в четенето на Божествените писания, и като се наслаждават със св. Тайни". Очевидно канонът допуска и даже представя като нещо естествено и напълно съзвучно с Пасхалната радост причастването в седмицата след Възкресение Христово. Но в него се съдържа и условието, подготвящо ни за светото Тайнство - "непрестанно" т.е. всекидневно участие в богослуженията и изобщо в молитвата (за да не гасне пламъкът, запален в душите ни от победното "Христос Воскресе!"). В края на канона се упоменава, че е съвсем неподобащо в тия дни "конско надбягване или друго народно зрелище". Ще рече: православният християнин (особено желаещият да се причаства) да не бърза след края на поста към светски утешения и забавления, а да запази духовните богатства, които е събрал през поста, празнувайки радостта от Христовото Възкресение на първо място духовно, а след това и телесно (с яйца, козунаци и т.н.).

Що се отнася до поста и изповедта канонни няма (за причастването в Светлата седмица), но има наставления на духовно старци от последните до нас времена. Те препоръчват на желаещите да се причастват и след Великден, да спазват едно по-леко въздържание, което не изключва изобщо блажните хани, но например да се въздържат от месо, заменяйки го, да речем, с риба. Разбира се, в употребата на блажните хани умереността ще ни помогне да получим повече полза от "божествената храна". Би било редно да сме се изповядали в поста, а още по-добре, ако последната ни изповед е била през Страстната седмица и тогава да поискаме благослове-

ние от духовника си за причастването и след Пасха. Това благословение и преценка на изповедника в случая е особено важен фактор и не бива да се подценява - нека смириено приемем неговата отсъда - може ли да се причастваме в дните на Светлата седмица, колко пъти и в кои дни. Да приемем това като глас Божий.

Разбира се, чисто лукавство би било, ако някой, като чуе, че няма да го карат да пости и да се изповядва в Светлата седмица, а ще може да се причасти, изчака да мине св. Четиридесетница без да пости и без да се кае, накрая се опита да "надхитри" свещеника по този начин. Нима някой може да заблуди Всеизъжащото око? Такова причастване е причастване като на Юда Искариот. Да пази Бог всички от него!

В заключение трябва да добавим, че през Светлата седмица утринните и вечерните молитви, а също и малкото повечерие (това са все молитвословия, които трябва да четем и преди св. Причастие) се заменят с едно кратко молитвено правило, наречено "Пасхален час". Поместваме го тук, защото то не е отпечатано във всички издания на молитвеници и на мнозина все още е непознато. "Причастното правило" от Молитвеника обаче е редно да изчетем както и преди всяко друго причастване.

ПАСХАЛЕН ЧАС

(Молитвено правило, което през Светлата седмица заменя Утринните и Вечерните молитви)

1. Христос възкръсна от мъртвите, като със смърт смъртта потъпка и на тия, които са в гробовете, живот дарува /три пъти/.

2. Като видяхме Христовото възкресение, нека се поклоним на светия Господ Иисус, Който едничък е безгрешен. На твоя кръст се покланяме, Христе, и Твоето свето възкресение възпяваме и славим. Защото Ти си наш Бог, освен тебе другого не знаем и с Твоето име се именуваме. Дойдете, всички верни, да се поклоним на светото Христово възкресе-

ние, защото, ето - чрез кръста дойде радост за целия свят. Всякога, благославяйки Господа, нека възпяваме Неговото възкресение, защото Той, като претърпя разпятие, със смърт смъртта разруши /три пъти/.

3. Жените, които бяха с Мария, като изпревариха утрото и намериха камъка отвален от гроба, чуха от ангела: Защо търсите между мъртвите като човек оногова, който пребърда във вечната светлина? Вижте гробните повивки! Тичайте и възвестете на света, че Господ възкръсна, като умъртви смъртта, понеже е Син на Бога, Който спасява човешкия род.

4. Ако и да си слязъл в гроб, Безсмъртний, Ти разруши силата на ада; възкръсна като победител, Христе Боже, казвайки на жените мироносци: радвайте се! И на твоите апостоли мир си дарувал Ти, Който даваш на падналите възкресение.

5. В гроба с пълнта Си, в ада - с душата Си като Бог, а в рая с разбойника и на престола си бил с Отца и Духа, Христе, (като) всичко си изпълвал безгранично.

Слава на Отца и Сина, и Светия Дух!

Твойт гроб, Христе - източникът на нашето възкресение - се яви като живоносен, като по-прекрасен от рая и по-светъл от всеки царски чертог.

И сега и винаги и във векове. Амин.

Радвай се, осветено Божествено селение на Всевишния! Понеже чрез тебе, Богородице, се даде радост на зовящите: благословена си между жените, Всенепорочна Владичице.

6. Господи помилуй (40 пъти).

Слава на Отца и Сина, и Светия Дух, и сега и винаги, вовеки веков. Амин.

7. По-чтима от херувимите и несравнено по-главна от серафимите, нетленно родила Бог Слово, (като) истинска Богородица, те величаем.

8. Христос възкръсна, възкръсна от мъртвите, като със смърт смъртта потъпка и на тия, които са в гробовете, живот дарува /три пъти/.

прот. Павел ГЪРБОВ

"ПРАВОСЛАВЕН ХРИСТИЯНИН" - издание на Сливенска Митрополия

Редакционен колектив:
Сливенски Митрополит ИОАННИКИЙ,
иконом Борис БЕРОВ, иконом Панайот
ЧАКЪРОВ, Вълкан ЯНЕВ.
Редактор Димитър ПЕТКОВ.

Предпечатната подготовка и печат ИК ·ЖАДДА· Сливен.

Адрес на редакцията: 8800 - Сливен
площад "Хаджи Димитър" 5
Сливенска Митрополия.
Телефон 62-56-21.

Банкова сметка 1000121215 - ДСК Сливен.

ПРОГРАМА

за реда на богослуженията през Страстната седмица
и Великденските празници на 2008 година

11 април, ЛАЗАРОВДЕН - Утрена и Златоустова св. Литургия. Богослужението започва в 8 ч. Следобед в 17 ч. Велика вечерня./Типик стр. 442./

12 април, ВРЪБНИЦА - Сутринта в 8 ч. започва утренята. Раздаване на върба. Следва Златоустова св. Литургия. /Разрешава се риба./ /Тип. с. 443./ Вечерта от 19 ч. Последованието на Жениха.

13 април, ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЛНИК - Сутринта в 8 ч. часове и вечерня с Преждеосвещена св. Литургия. /Тип. стр. 445./ Вечерта в 19 ч. Последованието на Жениха.

14 април, ВЕЛИКИ ВТОРНИК - Сутринта в 8 ч. часове и вечерня с Преждеосвещена св. Литургия. Вечерта в 19 ч. Последованието на Жениха.

15 април, ВЕЛИКА СРЯДА - Сутринта в 8 ч. часове и вечерня с Преждеосвещена св. Литургия. Следобед в 17 ч. Малко повечерие.

16 април, ВЕЛИКИ ЧЕТВЪРТЬК - Сутринта в 6.30 ч. утрена, Велик маслосвет, вечерня с Василиева св. Литургия. Вечерта в 19 ч. Последованието на 12-те Евангелия./Тип. стр. 448./

17 април, ВЕЛИКИ ПЕТЬК - Сутринта в 8 ч. Царски часове и Велика вечерня с изнасяне на св. Плащаница. Вечерта в 19 ч. Опело Христово./Тип. с. 275 т.1 и стр. 265 т.1/

18 април, ВЕЛИКА СЪБОТА - Сутринта в 8 ч. вечерня с Василиева св. Литургия./Тип. стр. 452./

19 април, ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО, ПАСХА - През нощта в 23 ч. започват да бият камбаните и започва полунощницата. В 24 ч. се възвестява ХРИСТОС ВЪЗКРЕСЕ. Следва Пасхална утрена и Златоустова св. Литургия./Тип. стр. 454./ Следобед в 16 ч. ВТОРО ВЪЗКРЕСЕНИЕ.

20 април, СВЕТЛИ ПОНЕДЕЛНИК - Сутринта в 8 ч. Пасхална утрена и Златоустова св. Литургия./Тип. стр. 457./. Следобед от 17 ч. Пасхална вечерня.

21 април, СВЕТЛИ ВТОРНИК - Сутринта в 8 ч. Пасхална утрена и Златоустова св. Литургия. Следобед в 17 ч. Пасхална вечерня.

22 април, СВЕТЛА СРЯДА - Сутринта в 8 ч. Пасхална утрена и Златоустова св. Литургия. /Блажи се./ Следобед в 17 ч. Пасхална вечерня.

23 април, СВЕТЛИ ЧЕТВЪРТЬК - Сутринта в 8 ч. Пасхална утрена и Златоустова св. Литургия. Следобед в 17 ч. Пасхална вечерня.

24 април, СВЕТЛИ ПЕТЬК. ЖИВОПРИЕМНИ ИЗТОЧНИК - Сутринта в 8 ч. Пасхална утрена и Златоустова св. Литургия. /Тип. стр. 283 т.1, стр 267 т.2 и стр. 285 т.1./ /Блажи се./ Следобед в 17 ч. Пасхална вечерня.

25 април, СВЕТЛА СЪБОТА - Сутринта в 8 ч. Пасхална утрена и Златоустова св. Литургия. Следобед в 17 ч. Велика вечерня.

26 април, ТОМИНА НЕДЕЛЯ - Сутринта в 8 ч. утрена и Златоустова св. Литургия /Тип. с. 460./

ЗАБЕЛЕЖКА: Там където има обичай срещу празнични дни да се отслужва Всенощно бдение, такова ще се отслужи на 11 април срещу срещу Връбница и на 25 април срещу Томина неделя.